بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ފަސްޅައިގާ ނިމުނު ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ

- ފަސްޅައިގާ ނަންބަރު: 2014/HC-A/334
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  - * ނަން: ޢަލީ އާދަމް
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ގ.ހައިނާ އެވަރުސް/ މާލެ
  - * އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A052506
  - * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ގ.ހައިނާ އެވަރުސް/ މާލެ
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް:
  - * ނަން: ޔޫނީ މާކެޓިންގް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
  - * ދާއިމީ އެޑްރެސް: މއ. ޔޫރަސް/ މާލެ
  - * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: މއ. ޔޫރަސް/ މާލެ
  - * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-608/2009
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 17 ޑިސެންބަރު 2014   * ނިމުނު ތާރީޚު: 01 ނޮވެންބަރު 2016
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަސްޅައިގާ ނަންބަރު: 723/Cv-C/2012
- ނިންމެވި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވުން.
- ހުށަހެޅުނުތާރީޚު: 2012-04-23   * ނިމުނު ތާރީޚު: 2014-07-02
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
  ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު، ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދައުވާގެ ހުލާސާ:**

މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފުވެގެންކަމަށްބުނެ، ދ.ހަރިސާއެގޮސް/ މާލެ، އަދި އާދަމްގެ ފަރާތުން އެޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ޔޫރޯ ޕްރޮޕަރޓީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާއަކީ، ދ. ހަރިސާއެގޮސް/ މާލެ އަދި އާދަމްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ދ. ހަރިސާއެގޮސް ކިޔާ ގޯތީގެ ފުރަތަމަ ބުރިގައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ، 6 ކޮޓަރީގެ އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާބެހޭ ގޮތުން ޔޫރޯ ޕްރޮޕަރޓީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި އަދި އާދަމް އާއި ދެމެދު 1 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ކުލި ދައްކަމުން ނުދާތީ، އެއްބަސްވުމާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހިލާފުވެފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާ އާއި ސަބަބުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ޝަރީޢަތުން ނަގައިދިނުމަށް އެދި ދ. ހަރިސާއެގޮސް/ މާލެ އަދި އާދަމް، ޔޫރޯ ޕްރޮޕަރޓީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެއްވުމުން ބައްލަވާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި؛

އެޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ، "ދުންފަރު، ދ. ހަރިސާއެގޮސް/ މާލެ އަދި އާދަމް (އައިޑީކާޑް ނަންބަރު: A052506) ގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ދ. ހަރިސާއެގޮސް ކިޔާ ގޯތީގެ ފުރަތަމަ ބުރިގައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ 6 ކޮޓަރީގެ އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާ ބެހޭ ގޮތުން ޔޫރޯ ޕްރޮޕަރޓީސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު 1 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް ކުލި ދައްކަމުން ނުދާތީ، އެއްބަސްވުމާއި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހިލާފުވެފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާ އާއި ސަބަބުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ޝަރީޢަތުން ނަގައިދިނުމަށް އެދި

ގ.އަރިޔާދޭވުމްސް/ މާލެ އަޙީ އޮތަވް، ފްލޫ ޕޮލެވޮލްސް ޕްރޮޕަރޓީސް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މިދައުވާ ސާބިތުވުމުން ބަލައިގެން،

ގ. އަރިޔާދޭވުމްސް/ މާލެ އަޙީ އޮތަވް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A052506) ގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ގ. އަރިޔާދޭވުމްސް ކިޔާ ގޭގެ ފުރަތަމަ ބުރީގައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ 6 ކޮޓަރީގެ އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާއި ބެހޭ ގޮތުން ފްލޫ ޕޮލެވޮލްސް ޕްރޮޕަރޓީސް ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު 1 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުން ބާޠިލުކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ނަންބަރުކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާއިން 02 ޖުލައި 2014 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، މިދައުވާގެ މައްސަލަ އާދޭސް ގޮތުގެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައެޅިފައިވާކަމަށް ހުކުމްކޮށްފިއެވެ." މިފަދައިން ކަން އެޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލު އަންނަނިވި ގޮތެވެ.

02- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނެވިފައިވާ ގޮތުން އެޤަޟިއްޔާގައި ބުނާގޮތަށް ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ޢަލީ އޮތަވްގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތަކުގެ ފުރަގަހުގައި އިސްތިއުނާފަށް ދެކުނު ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަދައްކާފައިވެއެވެ. އެއީގެ ތެރެއިން:

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާގޮތުގެ މަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހިނގާ އެންމެހާ ޝަރީޢަތްތަކެއް ހިންގަންވާނީ އަދުލުވެރިކަމާއެކު، ކަމަށްވުމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަނަޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ޖަނަޔާރުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތަކާ ޤަރީނާއަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޢަލީ އޮތަވްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކަކާއި، ދަޢުވާ ވަނީ ޤަރާރުކުރެވިފައި 3 ސެޕްޓެމްބަރު 2011 ވަނަ ދުވަހު ކުރީގެ ފަރާތްތަކުގެ ހަވާލުގައި ކުރަން ފްލޫ ޕޮލެވޮލްސް ފާރުމާ ފަރާތުން ވަޒީފާ ދެނެގަތުމަށް ފާރުމުގެ "ބޯކް ބުކު" ކުރުވަމުން ފްލޫ ޕޮލެވޮލްސް ދެފަރާތަށް ދީފައިވާ ކުއްޔާއި ސިވިލް ކޯޓުން ރިޢާޔަތް ކުރުވައިނުދާކަމަށް ބެލުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2011/HC-A/132 ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން އުޞޫލަށް ޚިލާފުވި، މި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކުރީގެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގައި މަހުންމަހަށް ކުލި ދައްކަންޖެހޭ ހިސާބު، ކުލި ދައްކަންޖެހޭ ކޮންމެ ތާރީޚެއްގައި ކުލި ނުދައްކާ ކޮންމެ ފަހަރަކީ [illegible] އިން އެއްބަސްވުމާ ތަކުރާރުކޮށް ޚިލާފުވާ [illegible] ހަމަތަކުގެ މަތިން ބަލަންޖެހޭކަމަށް އަދި އާދަމްގެ ވަކީލުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ހުށަހަޅުއްވުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު 2011/HC-A/132 ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) މި ޤަޟިއްޔާއަށް ތަޠުބީޤު ކުރެވުން ނެތްކަމަށް ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ ޤާނޫނާ އުޞޫލާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91 (ކޮންޓްރެކްޓްތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 20 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

03- ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލަކީ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އަދި އާދަމްގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދެ ވަކީލުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ޝަރުޢީ ގޮތުން ނަޒަރުކޮށް ބެލިއިރު، މިމައްސަލަ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާއަކީ، އަދި އާދަމްގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ގ. އައިނަލާގެވެސް ކާޅާ ގޯތީގެ ފުރަތަމަ ބުރީގައި އިމާރާތްކޮށްފައިވާ 6 ބުރީގެ އެޕާރޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ދޫކުރުމާބެހޭ ގޮތުން [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްއާ ދެމެދު 1 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ކުލި ދައްކަމުން ނުދާތީ އެއްބަސްވުމާ [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމާ ގޭގެ ސަބަބުން އަދި އާދަމަށް ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ޝަރީޢަތުން ނަގައިދިނުމަށް އެދި އަދި އާދަމްގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްކަން އެނގެން އޮންނައިރު،

ޢަލީ އާދަމް އާއި ޒުބާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑާ ދެމެދު ގ.ޢަރިސާއެގްރީމަންޓް އެޤްދިއާ ގޮތުގެ ޕްރޮޕަރޓީ ފަންގިފިލާގައި ހަދާފައިވާ 06 ބަޔަކަށް އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ހިފުމާބެހޭ ގޮތުން 01 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް ޢަލީ އާދަމް ޢަމަލު ނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ޒުބާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ގެއްލުންވަމުންދާ މައްސަލަތަކަށް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށާއި، އޯގަސްޓް 2011 ގެ ކުލި، ކުލި ދައްކަންޖެހޭ މުއްދަތުގައި ދައްކާފައިނުވާތީކަމަށް ޢަލީ އާދަމްގެ ފަރާތުން އެއްބަސްވުން ބާތިލްކޮށްފައިވާ ކަމަށްބުނެ، އެއްބަސްވުން ބާތިލް ނުވާކަމަށާއި، އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ޢަލީ އާދަމްގެ މައްޗަށް ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ޒުބާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ދަޢުވާގެ ދަށުން ހުކުމްކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި؛

ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ދަޢުވާއާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ދަޢުވާއާއި ދެ ދަޢުވާއަކީ އެކުއެކީގައި ހިނގާފައިވާ ދެދަޢުވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

ގ. ޢަރިސާއެގްރީމަންޓް ނަމުގެ ގޮތުގެ، ޕްރޮޕަރޓީ ބޭރުގައި ހުރިފައިވާ 6 (ހައެއް) ބަޔަކަށް އެޕާޓްމަންޓް ކުއްޔަށް ހިފުމާބެހޭގޮތުން ދެފަރާތުގެ ދެމެދު 1 ސެޕްޓެމްބަރު 2009 ގައި އެއްބަސްވުމާ ކުއްޔަށްދިން ޢަލީ އާދަމް ހަވާލުވެފައިވާ ހަރަކާތްތަކާ ލިޔުންތަކާއި، ދެފަރާތުގެ ބަޔާން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށާއި، އެ އެއްބަސްވުން ބާތިލްވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅާ ބުނެއް ނުވާކަމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ އެންމެފަހު މާއްދާތަކަށް ބުރަވެފައިވާ ހިތުމަކީ ޢަލީ އާދަމަށް އަންގަފައި ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ދަޢުވާގައި ބުރަވެ ކުރައްވާފައިވާތީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ދަޢުވާގެ މައްސަލައިގައި ބޭރުގެ ކަނޑައެޅިފައިވާކަމަށް އެދަޢުވާގައި ބުރަވެ ކުރައްވާފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމެވެ.

(ހ) ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޢަލީ އާދަމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޢަލީ އާދަމްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހަމަ އެއް ނުކުތާތަކެއް ކަން އެނގެން

އޮންނަކަމާއި، އިސްތިއުނާފުގެ މަރުޙަލާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އެބަ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުގެ އެދުމާއެކު އެއްމައްސަލަ ހިންގުމަށްފަހު ދެ މައްސަލަ އެކުއެކޮށްލައިގެންކަމާއި؛

ޢަލީ އާދަމްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/333 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ބެލުން މައްސަލަ ނިމިފައިވާ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1833/Cv-C/2011 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާކަން އެނގެން ޙުކުމާއެކު އިސްތިއުނާފު ދިކުރުވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އިއްތިފާޤުވެއެވެ.

- ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ނުކުތާތަކަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 723/Cv-C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހެޅުނު މައްސަލަ ބަލައްޓަވައި އެ ކޯޓުން ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.